

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Ректор

Черевко О. В.

28 травня 2019 р.

**СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН РОЗВИТКУ
ЧЕРКАСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
на період до 2026 року**

Ухвалено

рішенням Вченої ради університету

28.05.2019 р., протокол № 7

Черкаси – 2019

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (далі – Університет) засновано на загальнодержавній власності й підпорядковано Міністерству освіти і науки України. Історія Університету нараховує понад дев'ять десятиліть і бере свій початок з 1921 р., коли було створено Черкаський інститут народної освіти. У 1933 р. його реорганізовано в педагогічний інститут, на базі якого в 1995 р. Постановою Кабінету Міністрів України № 789 створено Черкаський державний університет імені Богдана Хмельницького. Указом Президента України від 21 серпня 2003 р. № 871/2003 Університетові надано статус національного.

Черкаський національний університету імені Богдана Хмельницького – багатoproфільний класичний університет, основними завданнями якого є освітня, науково-дослідницька та інноваційна діяльність. Університет забезпечує потреби центрального регіону України у фахівцях із вищою освітою на підставі ліцензії Міністерства освіти і науки України. Від часу заснування Університету у його стінах підготовлено десятки поколінь педагогів, учених, політиків і громадських діячів, митців і літераторів, які були й залишаються гордістю України.

Виконання основних функцій, покладених на Університет, щодо формування національної еліти України, підготовки висококваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих установ, сприяння інтеграції України у світовий економічний простір як рівноправного партнера, вироблення рекомендацій органам державної влади для прийняття ефективних управлінських рішень у процесі реагування на економічні, екологічні, політичні, соціальні виклики, вимагають розроблення стратегічного плану розвитку Університету.

Стратегічний план розвитку Університету розробляється на виконання вимог Законів України «Про освіту» і «Про вищу освіту», а також Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження

Порядку та критеріїв надання закладу вищої освіти статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу». Стратегічний план розвитку є інструментом, завдяки якому Університет встановлює конкретні, адаптовані до потреб суспільства і тенденцій розвитку освіти та науки, цілі. Розробка та реалізація стратегічного плану розвитку Університету дозволяє зосередити зусилля і оптимізувати розподіл ресурсів для виконання заходів необхідних для виконання місії Університету і забезпечення його розвитку в умовах зростаючої конкуренції.

Метою Стратегічного плану розвитку є визначення пріоритетних напрямів розвитку Університету, нагальних стратегічних завдань за нових економічних і соціокультурних умов та підходів до їх вирішення для збереження й зміцнення лідерства Університету на регіональному та національному рівнях.

Університет є багатогалузевим класичним закладом вищої освіти України, національним надбанням освіти, науки й культури, який за результатами своєї діяльності здобув загальнодержавного та міжнародного визнання як провідний освітній, науковий та експертний центр України. Якість освіти і досліджень забезпечують його відповідне місце в міжнародному масштабі та національних університетських рейтингах. Випускники Університету високо цінуються на ринку праці, займають провідні позиції в науці, бізнесі, органах державного управління, є соціально активними.

Враховуючи сучасні освітні тенденції, пріоритетними напрямками діяльності Університету на середньо- та довготривалу перспективу є розвиток природничих, фізико-математичних досліджень, досліджень про Землю, прикладних аспектів соціо-гуманітарних, та соціально-політичних, економічних і юридичних наук, мистецьких, а також медичних наук, формування широкого світогляду здобувачів освіти у

відповідності до сучасних тенденцій розвитку інформаційного суспільства та утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей як важливої передумови до розвитку держави.

При формуванні Стратегічного плану розвитку на період до 2026 року Університет враховує, що у цей період діятимуть наступні основні фактори:

1. Виклики:

1.1. Зростаюча конкуренція на ринку освітніх послуг та наукових досліджень в Україні, утому числі у зв'язку із надходженням до вступників в Україні пропозицій від провідних європейських університетських центрів;

1.2. Зростаючі темпи науково-технічного прогресу, наслідком чого є постійна необхідність оновлення матеріально-технічної бази навчального процесу і досліджень;

1.3. Демографічна криза, наслідком якої зменшення кількості абітурієнтів, а відтак і зменшення чисельності здобувачів освіти в потоках і групах;

1.4. Запровадження процедур зовнішнього незалежного оцінювання при підсумковій атестації випускників, а також при вступі на магістерські програми;

1.5. Запровадження нових процедур акредитації освітніх програм та інституційного аудиту;

1.6. Швидка зміна вимог ринку праці щодо професійних компетентностей працівників;

1.7. Перехід на оцінювання науково-педагогічного працівника на основі еквіваленту повної зайнятості, наукової та професійної діяльності;

1.8. Зміна поколінь науково-педагогічних і наукових працівників на більшості факультетів та інститутів;

1.9. Розвиток класичного університету в мовах глобального

інноваційного середовища.

2. Можливості:

2.1. Формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти та її зовнішнє визнання, є запорукою провідної ролі Університету на ринку освітніх послуг;

2.2. Закони України «Про освіту» і «Про вищу освіту» розширюють автономію закладу вищої освіти і створюють для університету можливості оперативно реагувати на нові виклики, швидко адаптувати свої освітні програми до зміни вимог ринку праці і потреб здобувачів освіти;

2.3. Університет може отримати додаткові ресурси розширяючи співпрацю із підприємствами відповідних галузей, м. Черкаси та іншим регіонами України, а також використовуючи можливості міжнародного співробітництва – як прямого так і багатостороннього (Горизонт-2020, Еразмус + тощо);

2.4. Додаткові можливості до розвитку, підвищення ефективності використання людського потенціалу і матеріальних ресурсів можуть бути реалізовані завдяки продуманим структурним реформам, побудованим на основі принципу субсидіарності.

3. Перспективи:

3.1. Незадоволення ринку праці якістю підготовки фахівців призводить до зміни моделі державно-приватного партнерства в питаннях освіти і досліджень;

3.2. Швидкі зміни вимог до кваліфікації працівників навіть найвищої кваліфікації обумовлюють необхідність функціонування в університетських і дослідницьких центрах різноманітних програм післядипломної підготовки;

3.3. Поширення цифрових технологій призводить до швидкої девальвації кодифікованих знань, тому якість освіти визначатиметься

якістю взаємодії викладачів і студентів;

3.4. В Україні в найближчій перспективі буде створена мережа центрів визнання професійних кваліфікацій і Університет має діяти таким чином щоб його випускники не мали проблем із визнанням своїх кваліфікацій.

Університет визначає вісім основних напрямів розвитку, які є взаємопов'язаними і для реалізації завдань за якими необхідна взаємодія адміністрації, структурних підрозділів, працівників і здобувачів освіти, а також їх громадських об'єднань:

1) Освітній процес і перспективи його вдосконалення. Формування системи забезпечення якості вищої освіти;

2) Наукові дослідження та інноваційна діяльність;

3) Міжнародна академічна мобільність, наукове співробітництво;

4) Формування активної громадянської позиції;

5) Кадрова політика. Розвиток людського потенціалу;

6) Управління університетом. Удосконалення системи органів управління університетом;

7) Інформатизація та розвиток локального інформаційного середовища;

8) Фінансове забезпечення та економічна діяльність університету.

У межах кожного із цих напрямів визначаються конкретні цілі та індикатори за якими можна контролювати їх виконання. Перелік індикаторів і значення показників для кожного із них визначаються у плані розвитку Університету на наступний навчальний рік і затверджуються вченою радою Університету.

II. ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС І ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Формування системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (внутрішньої системи забезпечення якості освіти) в Університеті.

1.1. Формування єдиного розуміння критеріїв якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету і способів їх оцінки.

1.2. Формування системи індикаторів, які дозволяють оцінити і підтвердити якість освітнього процесу.

1.3. Збір, аналіз та інтерпретація інформації про якість навчання та викладання, у тому числі шляхом опитувань учасників освітнього процесу.

1.4. Виділення основних чинників, що впливають на якість освітньої діяльності, прогнозування та упередження негативних змін у якості освіти.

1.5. Зовнішня акредитація освітніх програм.

1.6. Впровадження ефективного механізму перезарахування результатів навчання у рамках реалізації програм академічної мобільності.

2. Врахування потреб ринку праці при провадженні освітньої діяльності.

2.1. Моніторинг потреб ринку праці.

2.2. Створення і підтримка бази даних випускників.

2.3. Формування рад із працедавцями на рівні Університету, структурних підрозділів і окремих освітніх програм. Залучення працедавців до проектування та оцінювання результатів навчання.

2.4. Розвиток зв'язків із організаціями, що є потенційними працедавцями, використання їхніх ресурсів для забезпечення освітнього процесу.

2.5. Використання концепції дуальної освіти у підготовці здобувачів вищої освіти

3. Формування контингенту студентів які мають необхідні здібності

та мотивацію до здобуття вищої освіти в Університеті.

3.1. Маркетингова і професійно-орієнтаційна робота на різних рівнях (абітурієнти та їх батьки, заклади середньої, професійно-технічної, фахової передвищої і вищої освіти, освітні інформаційні ресурси України та інших країн).

3.2. Створення в Університеті умов для реалізації рівних можливостей доступу до навчання та інфраструктури Університету осіб з обмеженими можливостями.

4.Забезпечення різнобічного розвитку здобувачів освіти.

4.1. Підтримка якості освіти завдяки впровадженню до освітніх програм (індивідуальних навчальних планів) міждисциплінарних компонентів.

4.2. Інтеграція освіти і наукових досліджень.

5.Інтеграція в міжнародний освітній простір.

5.1. Запровадження і дотримання міжнародних стандартів викладання іноземних мов та вимог до мовних кваліфікацій.

5.2. Забезпечення викладання здобувачам освіти з України окремих навчальних компонентів та їх блоків (до спеціалізацій включно) англійською мовою та іншими мовами Європейського союзу, створення англо- (франко-, німецько) мовних груп для іноземних громадян.

5.3. Вдосконалення методичної, організаційно-правової та фінансової бази для забезпечення академічної мобільності студентів, аспірантів, викладачів, а також для розвитку програм подвійного і спільного дипломування.

Вирішення цих завдань передбачає:

1. Відкриття в Університеті нових напрямів підготовки, спеціальностей та освітніх програм, на які є попит з боку держави та підприємницьких структур. Збільшення кількості студентів освітнього ступеня «магістр». Забезпечення набору до магістратури висококваліфікованих випускників за

освітнім ступенем «бакалавр» як з Університету, так і з інших закладів вищої освіти.

2. Започаткування міжфакультетських спеціалізацій, сертифікатних програм з метою забезпечення мобільності в межах Університету.

3. Перехід на компетентнісну модель підготовки, яка базується на формуванні цілісної системи знань, умінь, навичок, практичних здібностей у вирішенні професійних завдань.

4. Внесення інноваційних змін у зміст і методологію освіти шляхом участі у формуванні державних стандартів із профільних спеціальностей, реалізації педагогічних інновацій.

5. Уведення сучасної гнучкої технології планування та організацію освітнього процесу, орієнтованих на індивідуалізацію навчання й стимулювання творчої самостійної роботи студентів, забезпечення високої якості знань.

6. Утворити Ради з якості інститутів/факультетів як дорадчі колегіальні органи для забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в структурних підрозділах університету.

7. Запровадити рейтингування діяльності інститутів/ факультетів за результатами функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

8. Запровадження міжнародних стандартів викладання іноземних мов і вимог до мовних кваліфікацій відповідно до «Загальноєвропейських рекомендацій з мовної політики», прийнятих Радою Європи.

9. Упровадження новітніх підходів до мовної підготовки: досягнення необхідного рівня володіння однією іноземною мовою, у перспективі – двома; набуття навичок сприйняття складної спеціальної інформації, здатності формувати нові ідеї та пропозиції; забезпечення інтенсивного вивчення мови шляхом стажувань за програмами міжнародних обмінів.

10. Створення організаційно-правової та фінансової бази для здійснення академічної мобільності студентів, аспірантів, викладачів, зокрема із залученням донорських організацій, фондів тощо.

11. Створення підрозділів із моніторингу якості освіти; сприяння працевлаштуванню випускників, студентів і аспірантів; академічної мобільності.

12. Упровадження системи заходів боротьби з академічним плагіатом.

13. Укладання угод і здійснення комплексу заходів щодо професійно-орієнтаційної роботи із загальноосвітніми навчальними закладами, випускники яких демонструють належний рівень мотивації до навчання і високі показники у ЗНО.

14. Розробка системи післядипломної освіти, зокрема для співробітників Університету.

15. Розвиток зв'язків із підприємствами, установами та організаціями, що є потенційними роботодавцями для випускників Університету, використання їхніх ресурсів для інтелектуального, кадрового та матеріального забезпечення освітнього процесу.

16. Запровадити як пілотний проект за окремими практикоорієнтованими освітніми програмами дуальну форму здобуття вищої освіти.

ІІІ. НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Виявлення й підтримка нових перспективних наукових напрямів, генерація нових знань і впровадження знань у виробництво;

3.2. Зосередження науково-дослідних робіт у напрямках, пов'язаних із викликами, що стоять перед людством і є актуальними для забезпечення розвитку української держави;

3.3. Консолідація та концентрація ресурсів у перспективних науково-технологічних напрямках на основі застосування механізмів державно-

приватного партнерства, зокрема, за рахунок державних замовлень і приватного бізнесу;

3.4. Забезпечення постійного зростання державного та позабюджетного фінансування університетської науки, пріоритетного фінансування фундаментальних досліджень, їх зв'язку з прикладними розробками й освітнім процесом;

3.5. Відбір на конкурсній основі й виконання науково-дослідних робіт Університетом;

3.6. Реалізація проектів комерціалізації технологій і результатів фундаментальних і прикладних досліджень відповідно до пріоритетних напрямів розвитку науки, техніки й технологій в Україні;

3.7. Забезпечення державної підтримки інноваційних центрів, створених з цією метою в Університеті;

3.8. Оновлення матеріально-технічного обладнання наукових досліджень, створення науково-навчальних центрів колективного користування;

3.9. Розвиток науково-технічної кооперації між Університетом, Національною академією наук України і промисловими підприємствами;

3.10. Створення спільних науково-навчальних центрів високих технологій;

3.11. Розвиток науково-технічної кооперації між Університетом, закордонними відомствами, виробничо-науковими фірмами і промисловими підприємствами;

3.12. Формування та розвиток наукових шкіл, створення науково-дослідницьких центрів і лабораторій як осередків реалізації наукових досліджень;

3.13. Розроблення і впровадження механізму захисту інтелектуальної власності результатів наукових досліджень та ефективної комерціалізації;

3.14. Підвищення рівня наукових кадрів і вдосконалення діяльності аспірантури й докторантури шляхом посиленого контролю за підготовкою і

якістю дисертацій та здійсненням наукового керівництва;

3.15. Створення ефективної системи атестації та професійного удосконалення наукових кадрів;

3.16. Покращення якості організації наукової діяльності в Університеті шляхом стажування (не менше 3 місяців) керівників наукових підрозділів, професорсько-викладацького складу у провідних закордонних закладах вищої освіти;

3.17. Забезпечення участі науковців Університету в перспективних, актуальних наукових дослідженнях, українських і зарубіжних наукових конкурсах;

3.18. Активізація міжкафедральної науково-технічної діяльності;

3.19. Розвиток міжнародного наукового обміну;

3.20. Удосконалення аналітичної системи управління наукою; підтримка університетських наукових видань та їх електронних сайтів; передплата іноземних наукових журналів, відкриття доступу до зарубіжних електронних баз наукових статей;

3.21. Упровадження наукових результатів в освітній процес, забезпечення мобільності наукових кадрів для ефективної організації освітнього процесу, формування змісту освіти на основі новітніх наукових і технологічних досягнень, активне залучення відомих українських науковців на умовах зовнішнього сумісництва;

3.22. Підвищення публікаційної активності науковців Університету, зокрема у наукових виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus/Web of Science;

3.23. Включення наукових видань Університету до міжнародних наукометричних баз;

3.24. Залучення до наукової діяльності обдарованої студентської молоді, удосконалення системи проведення студентських наукових конференцій, конкурсів, залучення студентів до наукової роботи на платній основі за рахунок виділених для цього коштів державного фінансування.

Вирішення цих завдань передбачає:

1. Коригування напрямів досліджень відповідно до змін світової наукової кон'юнктури та вимог замовників і споживачів; підвищення рівня фундаментальних досліджень і прикладних розробок; посилення дослідницького компоненту в програмах підготовки висококваліфікованих фахівців тощо.

2. Концентрація та розвиток пріоритетних напрямів науки і техніки: енергетика та енергоефективні технології; раціональне природокористування (зелена економіка, сталий розвиток); наука про життя та здоров'я людини, біомедицина, біо- та нанотехнології; створення і використання нових матеріалів тощо.

3. Забезпечення умов для ефективної наукової та інноваційної діяльності представників університетської спільноти шляхом підтримки наукових досліджень, покращення матеріально-технічного обладнання, сприяння академічній співпраці та міжнародній академічній мобільності.

4. Запровадження ефективного механізму конкурсного відбору наукових проектів, що фінансуються за кошти державного бюджету.

5. Розвиток відносин із міжнародними фондами підтримки інноваційних проектів (підписання угод про співпрацю); участь у спільних міжнародних проектах; залучення грантів від Єврокомісії на розвиток інноваційної інфраструктури Університету та підтримку інноваційних проектів.

6. Залучення іноземних венчурних компаній, інвестиційних фондів, донорів (бізнес-ангелів) для підтримки Університетських проектів; підписання договорів з підприємствами про співпрацю з метою створення в Університеті експериментальних центрів упровадження інноваційних продуктів і технологій.

7. Організаційне забезпечення щорічного стажування науково-педагогічних і наукових працівників, студентів і аспірантів (докторантів) у провідних закордонних навчально-наукових центрах.

8. Запрошення провідних зарубіжних учених для виступів і читання лекцій із перспективних і проблемних напрямів науки.

9. Проведення Університетом міжнародних наукових конференцій за участю провідних зарубіжних учених.

10. Участь науково-педагогічних працівників Університету в міжнародних наукових конференціях поза межами України.

11. Розбудова та використання стратегічних інформаційних і комунікаційних технологій, комп'ютерних систем.

12. Зміцнення кадрового та матеріального забезпечення наукової сфери.

13. Моніторинг публікації статей у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science).

14. Залучення до редакційних колегій друкованих видань Університету іноземних авторів – провідних фахівців з високими показниками цитованості та наявності статей у міжнародних наукометричних базах даних.

15. Розвиток Наукової бібліотеки імені М. Максимовича Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького як наукового, освітнього і культурно-просвітницького осередку; розвиток депозитарію Університету з метою представлення наукових здобутків у відкритому доступі та підвищення цитованості університетських праць; повномасштабне оцифрування фондів для використання в інтернет-середовищі Університету та подальша оптимізація корисних площ наукової бібліотеки.

16. Активізація діяльності Університету та його структурних підрозділів у розробленні й реалізації державних цільових, галузевих і регіональних соціально-економічних проєктів і програм; проведення експертно-аналітичного оцінювання наукових розробок для органів управління всіх рівнів і суб'єктів господарювання.

17. Розвиток і поглиблення наукового співробітництва шляхом формування наукових колективів із науково-педагогічних працівників Університету, інших закладів вищої освіти України та зарубіжжя, провідних вітчизняних і зарубіжних учених та фахівців-практиків для проведення нових, міждисциплінарних за характером, досліджень, зокрема підготовки спільних наукових праць.

18. Створення спільних із компаніями-партнерами лабораторій в інститутах/факультетах і виконання науково-дослідних робіт на замовлення організацій.

19. Підвищення наукової активності всіх суб'єктів освітнього процесу та формування нового покоління дослідників: підвищення якості підготовки й захисту дисертаційних праць, упровадження ефективної системи стимулювання підготовки й захисту дисертацій.

20. Підвищення персональної відповідальності наукових керівників/наукових консультантів та аспірантів/докторантів за якість і своєчасність виконання індивідуального плану роботи і належну підготовку дисертацій.

21. Покращення системи моніторингу академічної доброчесності виконання дисертаційних праць із застосуванням сучасних інформаційних технологій технічної перевірки та аналізу тексту на ймовірність некоректних текстових запозичень.

22. Залучення здобувачів вищої освіти Університету до програм наукової та освітньої мобільності.

23. Удосконалення системи оцінювання та стимулювання науково-дослідної роботи викладачів із метою посилення цих складових у їхній діяльності, заохочення до професійного розвитку та самореалізації.

24. Організація ефективної роботи спеціалізованих учених рад із захисту дисертацій, розширення переліку наукових спеціальностей.

25. Удосконалення університетських заходів, спрямованих на посилення охорони прав на об'єкти права інтелектуальної власності та комерціалізацію інноваційних розробок науковців Університету.

26. Формування цілісної системи пошуку та розвитку талановитої студентської молоді; активізація роботи Студентського наукового товариства.

27. Створення інноваційних центрів, бізнес-центрів і бізнес-інкубаторів, де студентська молодь набуватиме навичок плідної наукової діяльності.

28. Залучення студентів до участі й організації всеукраїнських і міжнародних конференцій, семінарів, симпозіумів, конкурсів наукових робіт, олімпіад тощо.

29. Підтримка стажування студентів у провідних університетах і наукових центрах України та за кордоном.

30. Проведення активної політики трансферу наукових результатів у навчальний процес і професійне середовище шляхом проведення конференцій, форумів, круглих столів, семінарів, лекцій тощо.

31. Створення сприятливих умов для вступу до Національної мережі трансферу технологій.

32. Представлення наукових здобутків Університету на національних та міжнародних наукових, науково-практичних та інноваційних конференціях і виставках.

IV. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО, АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

4.1. Налагодження постійних зв'язків із Міністерством освіти і науки України, Міністерством закордонних справ, посольствами України за кордоном з метою запрошення учених, викладачів і студентів Університету до зарубіжних закладів вищої освіти, сприяння і підтримки у виконанні програм наукового стажування та навчання за кордоном;

4.2. Інтенсифікація співпраці із закордонними університетами-партнерами на основі двосторонніх угод, розширення напрямів співпраці з метою ширшого залучення науково-педагогічних працівників, аспірантів

(докторантів) Університету до виконання спільних міжнародних наукових проектів;

4.3. Активне використання зв'язків зі стажерами, випускниками та співробітниками Університету, які працюють у закордонних університетах, для спільної наукової діяльності, участі у міжнародних конкурсах;

4.4. Забезпечення можливості самостійного вивчення іноземних мов для викладачів і співробітників Університету, запровадження мовних стажувань;

4.5. Отримання Університетом права відбору та працевлаштування іноземних науково-педагогічних працівників згідно з чинним законодавством України;

4.6. Створення резерву кадрів для оптимального планування закордонних навчальних і наукових відряджень із урахуванням мовної підготовки, педагогічного навантаження;

4.7. Розвиток співпраці з університетами-партнерами щодо отримання подвійного диплому, розширення переліку баз практики, забезпечення академічної мобільності викладачів і здобувачів вищої освіти;

4.8. Інформування міжнародного середовища про діяльність Університету через офіційний сайт, соціальні мережі, інформаційні буклети англійською та іншими мовами, участь представників Університету у міжнародних виставках, форумах, конференціях тощо;

4.9. Розширення переліку заходів для інтеграції до освітньої та наукової діяльності Університету до культури інших держав із залученням здобувачів вищої освіти;

4.10. Розвиток міжнародного співробітництва з питань права інтелектуальної власності;

4.11. Започаткування практики отримання охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності за кордоном;

4.12. Удосконалення матеріально-технічного та кадрового забезпечення міжнародного співробітництва з метою підтримки взаємодії з міжнародними, міжурядовими та неурядовими організаціями, фондами і програмами (ООН,

ЄС, ЮНЕСКО, Рада Європи тощо) для залучення додаткових джерел підтримки розвитку освіти й науки в Університеті, створення каналів інформаційного обміну з іноземними державами.

Виконання цих завдань передбачає:

1. Формування спільних наукових та освітніх програм із міжнародними інституціями та фондами для отримання грантів на проведення наукових досліджень.

2. Розробка плану дій щодо входження Університету до світових університетських рейтингів та поступового покращення його позицій у них.

3. Розробка ефективного механізму наукової співпраці підрозділів Університету з міжнародними партнерами, запрошення кваліфікованих науково-педагогічних працівників закордонних вищих закладів освіти і спеціалістів організацій до проведення лекцій, тренінгів, семінарів англійською мовою.

4. Створення міжнародних науково-дослідних колективів і консорціумів для виконання спільних досліджень із фундаментальних та прикладних проблем, підготовка й видання монографій і підручників за результатами цих досліджень.

5. Забезпечення участі науково-педагогічних працівників Університету в міжнародних проектах академічних обмінів викладачами й ученими, курсах підвищення кваліфікації та стажування для науково-педагогічних працівників.

6. Розвиток практики запровадження спільних із партнерськими університетами програм подвійних дипломів для навчання в них українських та іноземних студентів.

7. Організація коротко- та довгострокового навчання й стажування здобувачів вищої освіти за освітніми й науковими програмами, програмами літніх шкіл і культурних обмінів.

8. Розширення міжнародного наукового представництва Університету шляхом інтенсифікації інформаційно-рекламної та міжнародної виставкової діяльності.

9. Активізація роботи Полонійного центру, Центру європейської та євроатлантичної інтеграції.

10. Підтримка діяльності професорського клубу та Ради молодих учених із залучення до співпраці науковців-іноземців.

V. ФОРМУВАННЯ АКТИВНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ:

5.1. Утвердження в свідомості і почуттях університетської спільноти патріотичних цінностей, переконань, поваги до історії та культури України;

5.2. Утвердження гуманізму й високих моральних цінностей як базової основи громадянського суспільства;

5.3. Забезпечення системності в національно-патріотичному вихованні шляхом проведення заходів відповідного спрямування;

5.4. Формування у студентів поваги до державних символів, національної ідентичності та мовленнєвої культури;

5.5. Формування шанобливого ставлення до борців за волю і незалежність України, ветеранів війни і праці;

5.6. Усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;

5.7. Розширення діалогу з суспільством, закладами освіти, органами державної влади та місцевого самоврядування, державними підприємствами та бізнесом.

Виконання цих завдань передбачає:

1. Проведення заходів, спрямованих на вшанування українських патріотів, історичних подій, видатних представників української культури, відповідно до українського патріотичного календаря із залученням учасників

АТО та ветеранів оборони територіальної цілісності України.

2. Поширення практики проведення студентських акцій за мир, єдність, цілісність і неподільність України.

3. Сприяння участі студентів і викладачів Університету в міських, обласних, всеукраїнських заходах патріотичного змісту, приурочених до пам'ятних дат (Дня Незалежності України, Дня пам'яті жертв голодоморів, Дня Перемоги над нацизмом у II Світовій війні, Дня пам'яті жертв політичних репресій, Дня Конституції України, Дня Національної гвардії України, знакових подій, пов'язаних із Революцією Гідності, Дня захисника України та інших заходів).

4. Забезпечення дотримання чинного законодавства щодо використання студентами, науково-педагогічними, педагогічними та іншими працівниками університету державної мови в освітньому процесі та в позанавчальний час.

5. Організація і проведення тематичних виставок, присвячених ушануванню пам'ятних дат і видатних постатей, тематичних конкурсів національно-патріотичного спрямування серед студентської молоді.

6. Залучення студентів, науково-педагогічних працівників Університету до пошуку, охорони, збереження духовно-культурної та історичної пам'яті українського народу.

7. Налагодження співпраці з військовими частинами, вищими військовими навчальними закладами щодо надання допомоги в організації та проведенні заходів національно-патріотичного спрямування на території військових містечок, кімнат бойової слави тощо.

8. Активна діяльність і підтримка університетської волонтерської служби, волонтерських спільнот щодо допомоги постраждалим під час воєнних конфліктів, ветеранам війни та праці, онкохворим, дітям-сиротам, іншим категоріям населення, які потребують допомоги.

9. Розвиток і підтримка студентського самоврядування.

10. Поширення практики організації студентських клубів за інтересами

з метою пропаганди кращих здобутків національної культури, популяризації притаманних українському народові родинних цінностей.

11. Наповнення реальним змістом діяльності Асоціації випускників університету, залучення їх до реалізації стратегічних завдань.

12. Відвідування студентською молоддю пам'ятних місць, пов'язаних із боротьбою за волю України та розвитком української державності в Черкаській області та поза її межами.

VI. ІМІДЖЕВА ТА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА:

6.1. Формування та просування бренду «Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького» в суспільстві;

6.2. Формування корпоративної культури, створення ефективних іміджевих моделей для різних цільових аудиторій;

6.3. PR-діяльність щодо взаємодії з громадськістю та громадянськими інституціями;

6.4. Взаємодія із ЗМІ, створення нових і розвиток чинних корпоративних друкованих і електронних видань.

Виконання цих завдань передбачає:

1. Позиціонування Університету як регіонального лідера на ринку освітніх послуг.

2. Реалізація маркетингових досліджень освітнього сегменту ринку зайнятості з метою виявлення факторів конкурентних переваг ВНЗ та формування відповідної іміджевої політики.

3. Проведення цільових досліджень для об'єктивного інформування населення щодо суспільно-політичної, економічної, соціальної ситуації, надання рекомендацій, консультацій у цих сферах.

4. Формування позитивного науково-інноваційного іміджу Університету: інформування всіх цільових груп громадськості щодо його місії, довготривалих цілей, політики, програм і завдань.

5. Популяризація бренду Університету на регіональному, національному та міжнародному рівнях за допомогою інтегрованих маркетингових комунікацій.

6. Використання мережі Інтернет як ефективного інформаційно-комунікаційного каналу, удосконалення і супровід сайту Університету та сайтів його структурних підрозділів.

7. Рекламування діяльності Університету: вивчення сегментів ринку, визначення цілей, вироблення основних ідей рекламних кампаній та їх реалізація.

8. Організація PR-діяльності, спрямованої на широку аудиторію, шляхом використання традиційних та інноваційних комунікаційних каналів і технологій.

VII. КАДРОВА ПОЛІТИКА. РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Серед стратегічних напрямів розвитку університету в умовах інноваційного розвитку вищої школи є кадрова політика, орієнтована на розвиток людського капіталу, підвищення кваліфікації і рівня професійних якостей науково-педагогічних працівників і навчально-допоміжного персоналу. Спрямована на розвиток людського потенціалу кадрова політика університету через використання механізмів підвищення мотивації працівників сприяє дотриманню на сучасному рівні освітніх стандартів, що забезпечуються конкретними викладачами з відповідними рівнями професійної підготовки, науковими ступенями та вченими званнями. Одним із концептуальних шляхів розвитку людського потенціалу, зміцнення якісного складу науково-педагогічних працівників є інтеграція традиційних педагогічних, наукових і новітніх інформаційно-комунікаційних технологій навчання і наукових досліджень. Виважена кадрова політика націлена на розвиток людського потенціалу та удосконалення якості освітнього процесу, рівня наукових досліджень, інноваційної активності університету.

В основу кадрової політики університету покладено принципи стабільності кадрового складу, поєднання професійних здобутків досвідчених науково-педагогічних працівників та ініціативи молодих викладачів і науковців. Складовою кадрової політики є прозорість і демократія в управлінні персоналом, справедливість, рівність й послідовність при комплектуванні штатних посад висококваліфікованими фахівцями відповідно до потреб університету за умов дотримання чинного законодавства України про працю і про освіту.

Названі та інші організаційно-практичні заходи є невід'ємною складовою кадрової політики університету, яка в цілому охоплює сутність, зміст, стратегію, цілі і завдання кадрового забезпечення освітнього - виховного процесу, наукової діяльності, життєдіяльності університету в цілому.

Реалізація цих напрямів передбачає:

1. Удосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, розвиток аспірантури та докторантури.
2. Удосконалення компетенції, підготовка та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників в аспірантурі (докторантурі) Університету, провідних закладах вищої освіти і наукових установах України та зарубіжжя.
3. Формування якісного кадрового резерву керівного складу навчально-наукових підрозділів, а також адміністративно-управлінського персоналу.
4. Забезпечення відповідності якісного складу науково-педагогічних працівників ліцензійним та акредитаційним вимогам, критеріям надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.
5. Підтримка молодих науковців і викладачів задля забезпечення спадкоємності кадрового потенціалу та формування традицій наукових шкіл.
6. Впровадження внутрішньоакадемічних семінарів і тренінгів, орієнтованих на розвиток дослідницьких і педагогічних компетенцій викладачів, підвищення їхнього знання іноземних мов.

7. Підвищення активності науково-педагогічних працівників у підготовці наукових публікацій для розміщення у наукометричних виданнях (передусім Scopus і Web of Science), участі у міжнародних наукових проектах і грантових програмах, залучення коштів для реалізації наукомістких госпдоговірних проектів.

8. Розширення практики міжнародного стажування, створення дослідницьких мереж, сприяння науково-педагогічним працівникам налагодженню особистісних контактів із зарубіжними науковцями, набуття міжнародного досвіду для імплементації його в освітній і науковий процес Університету.

9. Удосконалення системи вимог і критеріїв конкурсного відбору науково-педагогічних працівників нового покоління, здатних розробляти та впроваджувати новітні технології навчання й діагностики рівня знань. Залучення до освітнього та наукового процесів кращих науковців України та зарубіжних країн.

10. Розширення системи рейтингування освітньої, методичної, наукової та виховної роботи науково-педагогічних працівників, проведення професійних конкурсів на кращого викладача, науковця, куратора академічної групи тощо.

11. Збереження колективу університету, спроможного забезпечити високий рівень науково-педагогічної діяльності, якісну підготовку компетентних, патріотично налаштованих фахівців, здатних зробити вагомий внесок у розбудову незалежної демократичної правової Української держави, примножити славу університету.

VIII. УПРАВЛІННЯ УНІВЕРСИТЕТОМ. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ УНІВЕРСИТЕТОМ

Ефективне функціонування університету та підвищення його показників освітньої, наукової та інших видів діяльності в системі національних і міжнародних рейтингів закладів вищої освіти є можливим за

умови прогресивного управління Університетом. Одним із шляхів підвищення ефективності управління закладом вищої освіти є поступове удосконалення структури органів управління, посилення ролі та відповідальності структурних підрозділів, чітке поставлення завдань та контроль за їх виконанням.

В умовах модернізації вищої освіти, в основу управління якою покладені відповідні норми Закону України «Про вищу освіту» нині, поряд із законодавчо закріпленими принципами автономії та демократії, розглядаються і можливості впровадження елементів корпоративного управління закладом вищої освіти. Сутністю такого впровадження може бути залучення до управління представників третіх сторін, які зацікавлені в ефективності освітньої та наукової діяльності Університету для підготовки висококваліфікованих фахівців для відповідної сфери виробництва. Такі кроки, поряд з діяльністю наглядової ради Університету, надасть можливість максимально прозоро здійснювати свою діяльність в умовах вільного ринку освітніх послуг.

Втілення такої стратегії можливе шляхом оптимізації управлінських процесів, виважених структурних змін, широкого залучення університетської спільноти до прийняття управлінських рішень та їх впровадження тощо.

Реалізація цих напрямів передбачає:

1. Запровадження нової етики управлінської діяльності, що ґрунтується на принципах взаємоповаги й позитивної мотивації розширення повноважень структурних підрозділів Університету.

2. Здійснення управління Університетом на засадах корпоративної культури, елементами якої має бути; виваженість прийняття рішень, ефективність їх реалізації через делегування завдань, розмежування функцій, систематичний контроль; компетентність та ініціативність виконавців, їх персональна відповідальність і підзвітність колективу підрозділу та Університету.

3. Поєднання принципів колегіальних і єдиноначальних засад управління, розширення співпраці з органами студентського самоврядування щодо підтримки студентських ініціатив з питань удосконалення організації освітнього процесу та дозвілля студентів, патріотичного й морального виховання.

4. Залучення молодих науковців до управління Університетом.

5. Посилення ролі вченої ради як колегіального органу управління університетом.

6. Проведення аудиту управлінських процесів Університету, оптимізацію структури наявних підрозділів шляхом розмежування/поєднання їх функцій та повноважень.

7. Створення умов для відкритості процесів розробки й обговорення основних локальних нормативних документів Університету, їх правової експертизи та обговорення.

8. Створення ефективної системи регулярної звітності кожного виборного керівника перед колективом відповідного структурного підрозділу та Університету за всіма напрямками діяльності.

9. Формування кадрового й інтелектуального потенціалу Університету відповідно до критеріїв і вимог надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з дотриманням демократичних засад конкурсного відбору науково-педагогічних працівників.

10. Формування інноваційної культури, орієнтованої на творчу діяльність організаційно-управлінського та аналітичного рівня, сприяння розкриттю й реалізації інноваційного потенціалу особистості.

11. Запровадження сучасних інформаційних технологій в управлінні Університетом, створення системи електронного документообігу з використанням електронного цифрового підпису, контролю за виконанням управлінських рішень.

ІХ. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ТА РОЗВИТОК ЛОКАЛЬНОГО

ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА

Інформатизація університету здійснюється для підвищення якості і демократизації системи освіти, поліпшення якості управління університетом та підпорядкованими йому організаціями, розвитку наукоємності діяльності, зростання продуктивності праці, вдосконалення соціально-економічних відносин, збагачення духовного життя.

Загальна політика інформатизації є складовою частиною соціально-економічної діяльності університету і спрямовується на раціональне використання освітнього та науково-технічного потенціалу, матеріально-технічних і фінансових ресурсів для забезпечення необхідного рівня надання інформаційних послуг, відповідно до загальної стратегії Університету.

Реалізація інформатизації передбачає:

1. Підтримку, розвиток та оновлення всієї інфраструктури комп'ютерної мережі Університету (серверів, роутерів та інших телекомунікаційних пристроїв), перехід на новітні версії телекомунікаційного програмного забезпечення (сервісів, протоколів передачі даних, Інтернет адрес тощо).
2. Забезпечення функціонування бездротових комп'ютерних мереж у всіх навчальних приміщеннях і науковій бібліотеці Університету.
3. Запровадження обов'язкової авторизації користувачів при доступі до комп'ютерних мереж, освітніх та матеріальних ресурсів, приміщень корпусів Університету тощо з використанням сучасних інформаційних засобів.
4. Інформаційний супровід здобувачів освіти (комплекс кількох складових з академічної – книги, навчально-методичні видання, розклади, зв'язок з викладачем, вибір дисциплін тощо та неакадемічної – актуальна інформація про проживання, роботу служб, можливості працевлаштування тощо).
5. Забезпечення ресурсів для створення репозитарію студентських

кваліфікаційних і магістерських робіт, методичного забезпечення навчального процесу.

6. Створення необхідних передумов на рівні надання необхідних інформаційних ресурсів для розвитку дистанційних освітніх послуг. Розробляти та широко впроваджувати дистанційні освітні курси та всіх необхідних компонентів для реалізації автоматизованої перевірки рівня знань. Розгорнути і постійно оновлювати сучасні системи управління навчанням.

7. Впровадження ефективної систему відеоспостереження/контролю в усіх корпусах Університету

8. Обладнання аудиторій Університету стаціонарними сучасними медійними та аудіовізуальними технічними засобами.

10. Створення та постійна підтримка електронних банків випускників у інститутах на факультетах Університету.

11. Організацію та проведення в Інтернеті відкритих майданчиків (форумів) для обговорення внутрішньо університетських та загально освітніх та наукових проблем.

12. Забезпечення супроводу сторінок Університету в усіх основних соціальних мережах.

13. Забезпечення інформаційними ресурсами ведення на законодавчо закріпленій основі електронного документообігу та дистанційного доступу до публічних документів університету, запровадити систему електронного підпису документів.

Х. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОГО ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ

Фінансово-економічний сектор, господарська робота і соціальна сфера є важливими сферами діяльності університету. З урахування змін у законодавстві, подальшої розбудови фінансової системи держави, власного досвіду у формуванні і використанні фінансових ресурсів, досвіду

європейських країн у реформуванні освітянської галузі пропонуються такі заходи щодо підвищення фінансової і соціальної захищеності університету.

Розвиток університету буде забезпечено прозорою системою фінансового та ресурсного планування, управління та звітності, обґрунтованим розподілом коштів на стратегічні проекти та поточну діяльність:

1. Розширення та вдосконалення системи надання науково-освітніх послуг університету, створення нових перспективних навчальних центрів, консалтингових та інших структур.

2. Підвищення ефективності видавничої діяльності, проведення науково-практичних конференцій, семінарів, упровадження наукових робіт, міжнародних проектів та проектів на замовлення компаній і підприємств.

3. Зростання обсягів госпдоговірної наукової тематики, проектів на замовлення компаній згідно з міждержавними угодами та договорами на співпрацю із зарубіжними університетами, кількості міжнародних науково-освітніх грантів, підвищення рівня науково-освітніх послуг університету.

4. Розширення програм комерціалізації наукових досліджень кафедр, навчально-наукових інститутів (факультетів) відповідно до планів НДР.

5. Удосконалення на законодавчому рівні механізму фінансування наукової тематики, діяльності господарських структур ЗВО.

6. Збільшення кількості іноземних студентів, аспірантів та слухачів підготовчого відділення за умов забезпечення відповідної організації навчання та побуту.

7. Удосконалення організації проведення міжнародних конференцій та форумів на базі університету (збільшення кількості учасників, проведення тематичних виставок тощо).

8. Розширення участі науково-педагогічного персоналу та студентів у виконанні наукових проектів у структурах ринкового рівня (бізнес-інкубатори, технопарки тощо), стимулювання інвестицій в інноваційні проекти з боку приватних та державних підприємств.

9. Розвиток фундаментальних наукових досліджень за рахунок державних грантів та програм державного фінансування, розробка і впровадження наукоємних технологій та техніки нового покоління, співпраця з приватними інвестиційними фондами, комерціалізація науково-технічних розробок.

10. Сприяння створенню привабливого інноваційного середовища для недержавних інвесторів, зацікавлених у науково-технологічних розробках університету.

11. Запровадити систему прозорого моніторингу розподілу та використання фінансових ресурсів. Забезпечити регулярний внутрішній фінансовий аудит та оприлюднення його результатів.

12. Забезпечити згідно з чинним законодавством прозорість проведення процедур закупівель товарів, робіт, послуг за державні кошти.